

ред. Т. М. Грищук / Державна служба статистики України. Головне управління статистики у Тернопільській області – Тернопіль, 2015. – 447 с.

2. Городиський Ю. Проблеми і перспективи розвитку туризму у Тернопільській області / Ю. Городиський, А. Манько // Вісник Львівського університету. Серія : Міжнародні відносини. - 2012. - Вип. 29(1). - С. 36-42.

3. Царик П. Пріоритетні інвестиційні проекти сталого розвитку обласного регіону / П. Царик // Організація діяльності підприємств туристичної індустрії в умовах інтеграційних процесів : зб. тез доповідей Міжнар. наук.-практ. конф. – Тернопіль : ТНЕУ, 2013. – С. 300–302.

4. Сайт Тернотур: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ternotour.com.ua>

5. Закон України “Про туризм”, постанова Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 р. №385 “Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року”,

6. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 березня 2017 р. № 168-р «Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року».

Леся КЛИМЧУК

слухачка магістратури за спеціальністю
«Публічне управління та адміністрування»
(науковий керівник – к.е.н., доцент, доцент кафедри
менеджменту та публічного управління Овсянюк-Бердадіна О.Ф.)

БАЗОВІ ЗАСАДИ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ

Вже тривалий час стратегічне планування розвитку територій застосовується в Україні, але до переважно в великих містах. В процесі децентралізації влади в Україні з’явилися нові спроможні територіальні громади, які досі не мали досвіду такого планування свого розвитку і для забезпечення власної довгострокової ефективності повинні самостійно, виходячи з власних інтересів та ресурсної бази, визначати і планувати власне майбутнє з використанням сучасних методик.

Стратегічне планування розвитку громади передбачає роботу групи, складеної з представників основних стейкхолдерів територіальної громади, над визначенням:

– майбутнього образу громади, яким його хоче бачити сама

територіальна громада;

- головних довгострокових цілей, досягнення яких забезпечить набуття громадою визначеного майбутнього образу;
- планів дій, тобто логічних послідовних заходів, спрямованих на досягнення цих цілей з використанням спеціальних процедур.

Загалом, на відміну від звичного з радянських часів планування «від досягнутого», тобто «від минулого», стратегічне планування розвитку громади є плануванням «до майбутнього».

Загалом стратегічне планування має важливі переваги, які полягають у тому, що воно:

- є стійкішим, бо, за умови дотримання методики, є менш залежним від зміни управлінських команд;
- дозволяє використовувати наявні ресурси для розвитку націлено;
- сприяє відходу працівників виконавчих органів ради від шаблонного мислення та стимулює новаторські підходи;
- згуртовує громаду навколо цілей її розвитку та сприяє її самоусвідомленню;
- забезпечує умови для доступу громади до позичкових ресурсів та ґрантів.

Стратегічний план розвитку громади спрямовується на вирішення виключно тих завдань, які підтримуються всією територіальною громадою. Стратегічний план складається шляхом послідовного вирішення його розробниками певних завдань. До основних з них належать:

- аналіз початкових умов для розвитку громади – її економічного стану, існуючої інфраструктури, чисельності та структури населення, тенденцій зміни цих та інших основних характеристик;
- визначення амбітного, але реалістичного бачення того стану громади, яким його хоче бачити територіальна громада;
- здійснення аналізу наявних сильних і слабких сторін громади, які сприяють чи заважають реалізації бачення, а також зовнішніх щодо громади можливостей і загроз, реалізація яких може ці умови, відповідно, покращувати чи погіршувати;
- визначення основних цілей, яких громаді необхідно досягти для реалізації бачення, спираючись на її відповідні сильні сторони та долаючи відповідні слабкі сторони, враховуючи шанси появи нових можливостей та страхуючись від загроз;
- розробка переліків послідовних завдань, проектів з призначеними

виконавцями та передбаченими конкретними ресурсами для досягнення кожної з основних цілей, виходячи з ієрархії цілей, базуючись на термінах, заснованих на реалістичних перспективах залучення ресурсів, необхідних для цього.

За часовим горизонтом стратегічний план є довгостроковим і розробляється на термін, не менший ніж дві каденції місцевої ради. Завдання, що потребують коротших термінів вирішення, можуть виконуватися в рамках короткострокових чи середньострокових планів, або бути елементами тактичних кроків виконання стратегічного плану.

В будь-якому разі, термін реалізації стратегічного плану має бути таким, щоб отримані від цього результати змогла відчувати основна частина даного складу населення.

Ці завдання вирішуються робочою групою, складеною з відповідних фахівців виконавчого комітету ради, депутатів, представників місцевого бізнесу, представників громадськості в приблизно рівному співвідношенні. Така група зазвичай налічує 25-30 осіб. Для вирішення окремих складніших завдань планування можуть додатково створюватися спеціальні підгрупи чисельністю в межах 10 осіб. Окремі завдання, що потребують спеціальних знань, можуть доручатися відповідним підрозділам виконавчого комітету.

Всю цю складну роботу доцільно проводити під методичним керівництвом професійного консультанта зі стратегічного планування.

Розробка стратегічного плану розвитку громади робочою групою за професійними методиками вимагає не менше 6 місяців часу, починаючи від створення робочої групи. Після завершення розробки проекту стратегічного плану та його громадського обговорення стратегічний план затверджується радою громади. Затверджений радою стратегічний план слугує основою для формування та реалізації щорічних планів соціально-економічного розвитку громади, а фінансування реалізації його завдань щорічно передбачається місцевим бюджетом.

Стратегічний план є не тільки одним з інструментів залучення ресурсів для розвитку, оскільки наявність такого плану, зазвичай, є однією з основних умов надання громаді відповідних ґрантів та позик, але й каталізатором планомірного висхідного розвитку для виконання суспільних запитів від територіальної громади.